

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьау къыдэкы

№ 50 (21539)

2018-рэ ильес

ГЪУБДЖ
ГЪЭТХАПЭМ и 27-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыйк къэбархэр
тисайт ижъүйотэштих

WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Шъыгъо зэхахь

Кемерово къышыхъугъэ тхъамыклагъом фэгъэхыгъэ шъыгъо зэхахьэ тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкъуагъ. Зэкъошныгъэм ипчэгоу къалэм дэтым республикэм илэшхъэтетхэр, парламентым, Правительствэм, Мыекъуапэ наадминистрации икъулыкъушлэхэр, республикэм щыщ лъэпкъхэр щызэлукъагъэх.

Саугъэтэу пчэгум итым къэгъягъэхэр къиральхъагъэх, остыгъэхэр щагъеуцугъэх. Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпъил Мурат зэхахьэм хэлэжъэгъэ журналистхэм къарийагъэ Кемерово къышыхъугъэ тхъамыклагъоу цыфыбэ зыхэкодагъэм гумэкыгъо инхэр къызэрэзэдихыгъэхэр. Урысые Федерациием и Президент дэжь граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ ыкы цыфым фитынгъэхэмкэ Советэу щызэхашагъэм итхъаматэу, Урысые и Президент иупчэгъэгъоу Михаил Федотовым игъусу Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпъил Мурат саугъэтэм дэжь къыуухъагъэх, къэгъягъэхэр къэлтыральхъагъэх. Зэхахьэм хэлажъэхэрэм адэшьыгъуагъэх.

Тхъамыклагъом къыпкырыкэ дунаир зыхъожьыгъэхэм ялахылхэм афэтихаусыхагъ, кынир зэрдиштырэр Къумпъил Мурат къыуагъ.

Зэхахьэм хэлэжъягъэх республикэм ибщественэ движенихэм ялтыклохэр, юфшалтэхэм къарыкыгъэхэр, къэлээгъаджэхэр, студентхэр. Кемерово къышыхъугъэ тхъамыклагъом лъэлтихэр нахь пытэу зэрээжкуигъэуцхэрэр эзэхахьэм къыжэць.

УФ-м и Президент иунашьоукэ непэ шыгъо-шлэж мафэу къэралыгъом щагъэнэфагъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Сурэтыр зэхахьэм къыштытхарахыгъ.

Адыгеим и Лышъхъ: «Кемерово къышыхъугъэ тхъамыклагъом фэдэ къэхъужь хъущтэп»

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпъил Муратэ Урысые Федерациием и Президент исоветникэу, Урысые Федерациием и Президент дэжь граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ ыкы цыфым ифитынгъэхэмкэ Советэу щызэхашагъэм итхъаматэу Михаил Федотовым Кемерово щыпсэухэрэм ыкы машом хэкодэгъэ цыфхэм яунагъохэм якын зэрдагоощырэр къалуагъ.

Машор зыпкъ къикыгъэхэр лъэшэу анаэ тетэу зэхажынымкэ, агъэунэ-фынымкэ Президентэу Владимир Пу-

тиним пшъэрэлтэу къыгъэуцугъэм Михаил Федотовымрэ Къумпъил Мурат-рэ дырагъештагъ.

«Лажъэ зиlэхэр къызэрэхагъэштиштэхэм ыкы зэрэгэлтийнэштэхэм сехырэхьшишрээл. Владимир Путиним къызэриуагъэу, анахь мэхъанэ зиlэр лъэшэу анаэ тетэу зэхэфын юфшэнхэр агъэцэлэнхэр, лажъэ зиlэхэр къагъотынхэр ары, пшъэрэхагъэу ахэм ахыштиштэхэр хыкумым къыгъэнэфэшт. Ау а тхъамыклагъор зэкъэхэми десэ тфэхъун фае. Тапэкэ аш фэдэ къэмыхъужы-

ним пае тфэлъэкъыштыр зэкъэ тшэн фае», — къыхигъэшыгъ Михаил Федотовым.

Машом зыкъымыштэнымкэ юфхъабзэхэу Адыгеим щызэрэхэхэрэм Михаил Федотовым зашигъэгъозагъ. Къумпъил Мурат къызэрэхагъэштиштэхэмкэ, іэпэдэлэлныгъэ мы лъэнэхъомкэ къахэмийфэним пае республикэм ишкъягъэр зэкъэ щызэшуахышт. Аш тегъэпсихъягъэу социальнэ ыкы сатышыпэ, гъэпсэфыпэ псөольэ пстэуми улпъэктун юфшэнхэр ашызэшуахынхэу Адыгеим

илэшхъэтет унашьо афишыгъ.

«Кемерово къышыхъугъэ тхъамыклагъор тихэгъэгу, треспубликэ щылсэурэ цыфхэм лъэшэу гухэк ашыхъуагъ. Аш фэдэ къэхъужь хъущтэп. Зэкъэ къытэлтигъэгъэр тшэнтэшт аш фэдэ тхъамыклагъо къэмыхъужынным пае. Машом хэкодэгъэ цыфхэм яунагъохэм, ягупсэхэм гухэкышихо сщихъоу сафэхъаусыхэ», — къыуагъ Къумпъил Мурат.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу пресс-къулыкъу

ОсэшIу Адыгейим къыфишIыгъ

Урысые Федерацием и Президент иупчэжъэгъоу, Урысые Федерацием и Президент дэжь граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ ыкли цыфым ифитыныгъэхэмкэ Советэу щызэхэшагъэм итхъаматэу Михаил Федотовыр Адыгеим къэклогъагь.

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ зычээт унэм Къумпыйл Муратрэ Михаил Федотовымрэ щызэдьрэгээ зэлүкэлтум ильэрхъан Урысые Федерациим и Президент дэжь щызэхэцгээ Советэу цыфым инфитныгэхэмрэ граждан общестьвэм ихэхъонигээрэ афэгээзагъэм йофеу ышээрэм тегъэпсыхъягъэу 2015-рэ ильэсым щыгэлтээ зэлүкэлм ильоу къашы-фальтэгъуягъэхэр гъэцкэлгайхэ зэрэхъуягъэхэм тегушыгайхэ.

яхэпльэнкІэ, унашъохэм яштэнкІэ щыгэныгъэм къыгъеуцурэ пшъэрильхэм такыпкырыкызэ тэзекІо. Мыш дэжьым общественэ организацихэм, цыфхэу щыгэныгъэм нахышум ыльэнкьокІэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъянхэм, йофыгъюхэу къеуцухэрэм залжынхээ ашигчыгээ.

Адыгейим илофыгъохэм анаэл къызэратыригъэтэйрэм ыкы Краснодар краим къызэрекъуагъэм дыкыгъоу республикэм илофхэм язытет зыщигъэгъозэнэу зыкъызэрэуигъэкълагъэм апае Михаил Федотовым зэрэфэрэзэр Къумпъыл Мурат къылыагъ.

Күмпүлүк Мурат кынчыагъ.
«ЫпэкІэ шіуагъэ зыпылы
Іофыгъуабәт ігъю
къытфәплъэгъуагъ, ахәр
гъәцәкІагъэ хъунхәм
тишъыпкъеу тәри тыдәлә-
жъагъ. Іофыбәмә еплъы-
кІэу афытиІэр зәбләт-
хъугъ, тиІофшІэн нахъ
критикә хәлъеу текІуалІэ
хъугъ. Іофыгъуабәмә

нимкэ. Адыгэ Республикаэм и Лышьхъэ дэжь граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ ыкын цыфым ифитыныгъэхэмкэ Советэу щизэхэшгэйм ашт пээнэгъэ дэзэрхэй. Урысыем и Президент дэжь щыэ Советэу цыфым ифитыныгъэхэмрэ граждан обществэм ихэхъоныгъэрэ афгъэзагэйм ирбэ зэрилтэгъутагэйм тетэу ар Адыгейим щызехашагэй.

Михаил Федотовым освещу
кыфишыгъ республикэм граж-
дан обществэм иххөноныгъеклэ,
джащ фэдэү цыфым ифитыны-
гъэхэм якъеухъумэнкэ зигъо
пшъэрэйлэу къеуцухэрэм язэ-
шлохынкэ Ioфэу щашлэрэм.
Гъэхъагьэу ашыгъэхэм къащи-
мыуцуунхэу, а гъогум тетхэу
ыпеклэ лыкъиктэнхэу къариуагъ.

«Тэ шиэрэлтэй тиэр — Адыгейм Йофеу щашла- гъэм икІеуххэр зэхэтфын- хэр, игъоу къафэтльэ- гъугъагъэхэр гъэцэкІагъэ зэрэхуугъэхэм зыщыдгъэ- гъозэнэр, республикэм иЙофтгъохэм нэйасэ зафэтшынышь ахэм язэшІохынкІэ ІэпыІэгъу тафэхъуныр ары. Псау- ныгъэм икъеухъумэни, тыкъэзыуцухъэрэ дунаим изытети, зэхэтэкъоным нэсыгъэ унэжъхэм ачІэс цыфхэр къачІещыжы- гъэнхэм ар афэгъэхы- гъэу щыт. Инновационнэ гухэлъхэр лъыгъэкІотэ- гъэнхэмкІэ цыфхэм яеп- льыкІэхэр гъэфедэгъэн- хэм мэхъянэ иІэу щыт, гущыІэм пае, энергием икъекІуапІэхэр кІэугъо- егъэнхэм ыльэныкъокІэ», — къыхигъэшыгъ Миха- ил Федотовым.

А лъэнъкъомкэ Республика
щызэшшуахырэ проектхэм афш-
гъэхыгъэу Адыгейим и Лышъхъэ-
къылтагъ. Гуштыэм пае, жымкэ-
ыкъи тыгъэмкэ юф зышшэшт-
электростанциехэр зэрэшгэхэл-
сүштхэм фэгъэхыгъэу. Цыифхэр
зыщпсэурэ унхэхэм яшын зи-
мыльку хэзэйлхъагъэху агъэп-
цлагъэхэм ӏэпьиэгъу ятыгъэ-
нымкэ, чыюопс байныгъэхэр
къэухуумэгъэнхэмкэ, мэзхэр
зыипкъ игъэуцожыгъэнхэмкэ,
нэпкъхэм ягъэпытэнкэ юфыгъоу
къэуцухэрэз зэшшохыгъэ мэхъух.
Цыиф псэунлэхэм язэтэгъэпсы-
хьани еклонлакъу фырягъягъэр
зэхъокыгъэ мэхъу. Ау щыт нахы-
мышшэми, Адыгейим и Лышъхъэ-
Михаил Федотовыр ригъэблэ-
гъагъ къалэу Мыекъуапэ иоб-
щественнэ чыгъиэхэу зэтырагъэ-
псыхъэхэрэм ежь ышъхъэкэ уасэ-
къафишшынэ.

«Адыгеир — заповедник,
Чыопсым изакъоп арэу-
щтэу зыкlaсlорэр, гупшы-
сэхэу, гухэлъхэу мыш
щыпхыращыхэрэми ар
афэгъэхъыгъ. Мыш щэп-
сэух хъакlэхэмкlэ нэгуи-
хыгъэ цыиф шагъохэр.

Джащ пае Краснодар кра-
им къышыкIухъээ, лъэ-
шэу сигуапэу республи-
кэм сыкъэкIугъ. Сэ
зэрэслытэрэмкIэ, мыш
жыыр зэрэшыкъабзэм фэ-
дэу обществэри Ѣыкъабз.
Республикэм а байныгъэу
иIэр къэухъумэгъэн фае»,
— къыхигъэшыгъ Миха-
ил Федотовым

Шыгуу къэтэгъэкыжбы: 2004-рэ ильзэсүм къыщегъэжьагыз Урысые Федерацием и Президент дэжь граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ ыкыл цыфрым ифитныгъэхэмкэ Советэу щызэхашагыз lof ешэ. Цыфрым ифитныгъэхэмрэ ишъяхафтынгъэрэ мыуқьоғынхэмкэ, джащ фэдэу граждан обществэм ихэхъоныгъэкэ амалышуухэр егъетьотыгъэнхэмкэ къэралыгъо политикуу зэрахьэрээр нахышу шыгыэнным пae 2015-рэ ильзэсүм Адыгейм региональнэ Совет щызэхашагыз.

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэ

ИПРЕСС-КҮУЛЫҚЫУ

ГүгъапIэ щыIэ хъугъэ

Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцухэм я Совет аужырэ ильэситфым тоф зэришлагьэр зыщызэфахысыжыгъэ зэхсэыгъоу къэралыгъом икъэлэ шъхьа/э щык/уагъэм Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр хэлэжъагь

Советым илошшін къыхиу-
бытэу чыгу-гъомыләпхъе полит-
тикамкә, тыкъезыуцухъэрэ ду-
наим иғъафедәнкә ыкыл эколо-
гиемкә Комиссием зәхэссыгъо
иңгъ, ащ ышызәхафыгъе һофы-
гъохәм ашыщыгъ тиреспубли-
кә ихбэзәгъеуцухъэм къапкъы-
рыкыгъэри.

А юфыгъор зэхэсигъом кыышлигтынам пае Москва клогъатэ ми комиссием хэтэу Владимир Нарожнэр. Адыгейим ипарламент УФ-м мэкъу-мэшымкэ и Министерствэ зызэрэфигъазэрэмкэ кыдырагъаштэнэу кызэрэугъоингъэхэм аркъяджагь — федеральнэ программэу «Къоджэ псэүп!эхэм 2014 — 2017-рэ ильсхэм ыки 2020-м нэс хэхъоныгъэ ягъашыгъаныр» зыфыборам УФ-м

исубъектхэм яадминистративнэ
гупчэхэр зыдэт къалехэм къо-
джэ пэсүплэхэу аахахъэхэрэри
къухглазубытагланхар арь

Къыхъегъауытэгъэнхэр ары.
Щылэныгъэм къызэригъелья-
гъорэмкэ, мэкъумәш хъызмәт-
шлангъеу Мыекъуапә пәблагъэм
зигуту къэтшыгъэ программәм
къыдыхилъытэхэрә шуагъэхэрә
ыгъафедэнхә ылыэкъырәп аще
фәдә хъызмәтшлангъеу къаләм пе-
чыжъэм ыгъотыхэрәм афәдэу.
Джары мызафәу алъытәрәр
мэкъумәщышәхәми, ахәм ха-
дзыгъе депутатхәми. Къыхъегъэ-
щыгъэн фәе, мы федеральне
программәм къыдыхэлъытагъеу
Адыгейим сомә миллиони 135-
рә щағъафедагъ, аще щышшәу сомә
миллион 80-рә федеральне бюд-
жетым къикъыгъ.

Мы зигуту түшнәрә Йофифәр

Мы зигуѓу тшыре юфыгъор

тишъолтыр закъоп зигумәкъыр,
мыр къаралыпъо йоф

Адыгейим ихбэзгэуцухэм
мым апэрэп кызыраётырер —
2017-рэ ильёсым ахэм мэкью-
машынкэ къэралыгъо министер-

Мыш үүж тидепутатхэм
лофыгъор я ХХVI-рэ Конферен-
циеу Кыблэ-Урысые Парламент
Ассоциацием илагъэм кыщаэ-
тыгъ ыккя ялофш!эгъухэм къа-
дырагъештагъ.

Ау мы бэнэныгъэм пыбдээжьын фая? Адыгейм ихэбзэгъэ-уучхэм яцыхъэ тель — фай. Программэу зигугуу тшырэм илофшэн ипалье имыкызыэ-кызыэтыргаццуагъ — мы ильэс-сым иапэрэ мафэ къыщыублағъэу. Къэралыгъом ащ нэмык программэхэу мэкку-мэ-щым ӏэпүлэгъу егъэгъотыгъэним тэгээлсэхъягъэхэр щагъэфедэх. Ахэм ашыц 2013 — 2020-рэ-ильэсхэм ательятағъэу мэкку-мэщым хэхъоныгъе егъэшыгъэним ыки мэккуумэц продукцием илүгъэкын тэрэзэу гъэзекло-

гъэным атэлъытагъэр. Ахэми джащ фэдэ мыйзэфэнгыгъэхэр ахэтых. Арышь, агъэнэфагъэр тхырышгъэн фаеу депутатхэм альтыг. Къялэтире лофтгъор ми лъэнсикъом илашгэхэм къагурагъэшшумэ, федералнэ программэм «къыхэзгыг» къоджэ пэс-уплэхэу къэлэ шъхьацэхэм ячын-нальхэхэм ахахъэхэр нэмькхэм афэдэу агъэлэжжэнхэм ифити-ныгъэ яэ хьущт. Къэралгыг тохиолдэгээгээ агъотынхэм ифити-ныгъэ яэ хьущт. Къэралгыг тохиолдэгээгээ агъотынхэм ифити-ныгъэ яэ хьущт. Къэралгыг тохиолдэгээгээ агъотынхэм ифити-ныгъэ яэ хьущт.

Тидепутатхэр Комиссием хэтхэм кызызэхахыгъэх ыкчи мы тофыгъор зыфэгъээзгъэ федеральнэ күлүлкүм фагъэхыныеу

Пэшорыгъэшь зэфэхьысыжьэу пышын пльэкыщтыр — гумэкыгъор агъэтлыгъыжыгъэп, Адыгейим ихбэзгъеуцихэм ащ нэмыхкхэм анаэ тырарагъэдэшьугь ыкы федеральнэ зэхэфынхэу шьолтыр пстэуми ашыкгуягъэхэм ахагъэлэжьешьугь. Гъэхъягъэ хэльэу мы йофыр зэшхыгъэ хъуным игугъаплэхэр щылэх.

МЭШЛІЭКЪО Сайд.

Зыпкъ итэу Ioф ашГЭ

Мы аужырэ ильэсхэм Адыгейм социальнэ-экономикэ хэхьонигъэшүхэр зэришыгъэхэр нафэ, ар зэфэхысыжхэми къагъэльягъо.

Адыгэ Республикаем и Лышишькъэу Къумпыл Мурат анахъэу ынаэ зытыригъэхэрэ льэнэхъохам ащищых шольолырым иэкономикэ къыхалхъэхэрэ инвестициихэр нахьыбэ шыгъэнхэр, федеральнэ гупчэм гурыхъохэзэ, республикэм щашыхэрэ ыки щацэцкэхъыра посэуальхэм япчьягъе хэгъехьогъенир, социальнэ Ioфыгъохэр зэшшохыгъэнхэр, цыфхэм щылэкэ-псэуке амалхэу ялэхэр нахьышу шыгъэнхэр, нэмыхихэри.

Блэкыгъе ильэсэм республикэм социальнэ-экономикэ хэхьонигъэхэр ышыгъэхэм язэфэхысыжхэм заштгэгүүтийгъэхэз зэхэссыгоу мы мафэхэм зэхашагъэм тхаметагъор щызэрихъяар AP-м и Лышихъе. Доклад шхъяаэр къээшигъяар AP-м экономикэ хэхьонигъэмкэ щашыхэрэ сатымкэ иминистрэу Олег Топоровыр ары.

Экономикэм ихэхьонигъэхэр бэкээ зэлптыгъе ВРП-р штэмэ, 2017-рэ ильэсэм аш икъэгъэлтэйон проценти 102,7-м къехъанэу ары зэргээнэфагъэр. 2016-рэ ильэсэм егъепшагъэмэ, цыфхэм къахырэ лэжваг-кээр блэкыгъе ильэсэм про-

номикэ къинигъохэм яльэхан республикэм ипромышленнэ предпятияхэм зыпкъ итэу Ioф зэрашлагъэм, хэхьонигъэхэр зэрашлагъэхэм Адыгейм ипащэ осешу фишыгъ. 2017-рэ ильэсэм промышленнэ къидэгъэхъыным индекс процента 103,5-м къехъагъ. Мыщ хэшагъэхъыгъэхэрэ ыки къыщаагъэхъыгъэхэрэ продукциехэм япчагъэ процента 7,3-кэ нахь макэ хуугъэ, аш даклоу былымхъуним фэгээзагъэхэм къахыжырэ продукцием процента 9,5-рэ хэхъуагъ. AP-м и Лышихъэ къыгъэуцгъэ пшьэрэильм диштэу агропромышленнэ комплек-

in Adygea зыфиорэр ашэрэу республикэм щырагъэклохъыгъ. Тикъералыгъю ишъольтырхэм адаклоу, лэкыб къэралыгъохэм къарыкыгъэхэз лыклохъэр аш хэлэжъягъэх, эзкэмкэ Ioфтыхъабзэм нэбгырэ 700-м ехъу зэришэллагъ.

2017-рэ ильэсэм республи-

центи 100,7-м къехъагъ. Мыщ дэжжым зишүаагъе къэкүаагъэр инфляциер нахь макэ зэрэхүүгъэр ыки УФ-м и Президент къыдигъэкыгъэхэж жьонигъохэм унашхохам ягъэцкэн къыдыхэлтиятахъяа бюджетникхэм къагъахъэрэм зэрэхэхуагъэр арых. 2018-рэ ильэсми лэжваг-кэхэм ахагъэхъонэу агъянанафэ. Ашкээ мэхъанэшо зиэштэр ильэсэу тызыхэтэм ижъонигъуакэ щегжэхъяа ахагъаэр нахь макэмрэ урыгсэунымкэ ахьщ ахагъа макэу агъянэфагъэмрэ зэрэзэхъяа хэхъащхэр ары. МРОТ-р сомэ 11163-рэ хъущт.

Мэхъанэшо зиэ льэнэхъохам ащищыгъ промышленностын хэхьонигъэхэр ышынхэм фэорышэцт фонд республикэм зэрэшьизэхшагъэр. AP-м и Лышихъэ къызэриуагъэмкэ, Адыгейм исоциальнэ-экономикэ изытэт зыфдэштэр бэкээ зэлжыгъэр промышленностыр ары, шольолырым и ВРП штэмэ, аш ироцент 19,9-р мыщ тельтиятахъ. Джаш фэдэу зэхэубитэгъе бюджетим хэбзэхъаахъэр нахьыбэ къизыгъахъэхэрэм ащищ, нэбгырэ мин 18 фэдизмэ мы отраслэм Ioф щашлэ. Эко-

хэм сомэ миллиард 55,4-рэ зытефэрэ продукцие къыдаагъэхъыгъ, ыпэрэ ильэсэм егъепшагъэмэ, аш процента 10 фэдизкэ нахьыб.

— Къэралыгъом ипащэ пшьэрэиль шхъяаэу къыгъэуцгъэхэрэм ащищ предпятияхэм хэхьонигъэхэр ашынхэмкэ щылэгъэхэз мэхъанэшо щыраты. Мы уахтэм ехъулэу чыгахатэхэм гектар мини 3-м ехъу зэлжайа. Блэкыгъе ильэс закъом пхьэшхъэ-мышхъэ гектар 230-рэ фэдиз агъэтлысигъ, а пчагъэхэм джыри хагъэхъон гухэль щы.

Адыгейм и Лышихъэу Къумпыл Мурат анахъэу ынаэ зытыригъэхэрэм ащищ республикэм иэкономикэ къыхалхъэхэрэ инвестициихэм япчагъэ нахьыбэ шыгъэнхэр. Аужырэ ильэсхэр пштэхэмэ, мы льэнэхъохам шольолырым гэхъэгъэшүхэр зэришыгъэхэр нафэ. Инвестициихэм яшыгъэхэрэ проектыбэ щыгъэнхъэм щылхырышыгъэхэз хуугъэ, ахэм янахьыбэм социальнэ мэхъанэ ял. Инвестициихэр нахьыбэ шыгъэнхъэм фытгъээсъхъяа аш Шъачэ щылэгъэхэрэ Урысые инвестиционнэ форумым Адыгейр чанэу хэлэжъягъ. Джаш фэдэу Дунэе инвестиционнэ форумэ «Invest

сым иструктурэ зэхъокынигъэхэр зэрэфхъуухэрэм аш ишыхъат. Сыда плюмэ республикэм ипащэхэм мы уахтэм анахъэу ынаэ зытырагъэхэрэм ащищ щэ къэзитырэ былымышхъэхэм япчагъэ нахьыбэ шыгъэнхэр.

Аш мэхъанэшо ил, сида плюмэ джы адыгэ къуаэр тиреспубликэ закуу ары къызшыдагъэхын фитыр. Мы продукциер тикъералыгъю имызакуу, лэкыб къэралыгъохэм ашыпсэухэр щэфаклохэм агу рехъы, аш ишшүгъэ осэшо фашы.

Арьш, республикэм къыщахыжырэ щэм хэгъехьогъенир мыщ дэжжым пшьэрэиль шхъяаэу къэууц.

Мы аужырэ ильэсэм къаклоц Адыгейм лэжъигъэ бэгъуагъэ къызэрэшахыжырэ продукцием да-клоу, пхьэшхъэ-мышхъэ ыки цумпэ лъягъэ зэфэшхъафхэм язэйтисын мэхъанэшо щыраты. Мы уахтэм ехъулэу чыгахатэхэм гектар мини 3-м ехъу зэлжайа. Блэкыгъе ильэс закъом пхьэшхъэ-мышхъэ гектар 230-рэ фэдиз агъэтлысигъ, а пчагъэхэм джыри хагъэхъон гухэль щы.

Адыгейм и Лышихъэу Къумпыл Мурат анахъэу ынаэ зытыригъэхэрэм ащищ республикэм иэкономикэ къыхалхъэхэрэ инвестициихэм япчагъэ нахьыбэ шыгъэнхэр. Аужырэ ильэсхэр пштэхэмэ, мы льэнэхъохам шольолырым гэхъэгъэшүхэр зэришыгъэхэр нафэ. Инвестициихэм яшыгъэхэрэ проектыбэ щыгъэнхъэм щылхырышыгъэхэз хуугъэ, ахэм янахьыбэм социальнэ мэхъанэ ял. Инвестициихэр нахьыбэ шыгъэнхъэм фытгъээсъхъяа аш Шъачэ щылэгъэхэрэ Урысые инвестиционнэ форумым Адыгейр чанэу хэлэжъягъ. Джаш фэдэу Дунэе инвестиционнэ форумэ «Invest

кэм иэкономикэ къыхалхъэхэрэ инвестициихэр процента 107,4-м (2016-рэ ильэсэм егъепшагъэмэ) къехъагъ. Урысыеэмкэ гурьт къэгъэльэгъонэр процента 104,4-рэ мэхъу. Инвесторхэу шольолырым къыхалхъэхэрэ администривнэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ипащэхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэрэ зэрэфхъуашэу зэшүаахынхэр республикэм ипащэхэм янеплээтийгъэрэхэрэ пэрихъуухэм ямыолэнхэм, япроектхэр агъэц-кэнхэмкэ щылэгъэхэрэ пстэури ягъээтийгъэнхэр республикэм ишацхэм пшьэрэиль шхъяаэу зыфагъэуцжы ыки ар дэгъу дэдэу зэшүаахы. Сыд фэдэрэ льэнэхъохам ишшүгъэхэр

Іэнэ хъураер

Убзэ пшіэнныр — шъхъэлъытэжъыныгъ

Адыгабзэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ къыдыхэлъытагъэу, Адыгэ кілэеегъеджэ колледжэу
Андырхое Хъусенэ ыцэ зыхырэм мэфэкл тхамафэр щыкъуагъ ыкчи зэфэхысыжь Іэнэ
хъураер мы мафэхэм щылагъ.

Ныдэлъфыбзэ-адыгабзэм ар зье лъэпкымкэ имэхъан эз-
риным юфтьхабзэр фэйхэхы-
гъагъ. Бээ лые зэрэшмыиэр,
анахъеу уиньдэльфыбзэ пшіэнныр
зэрэнасыгъагъ кигъетхъеу ар
гъэпсыгъагъ. Адыгабзэмкэ шылагъеу щылагъ тхиль къэгъэлэ-
гъон инэу колледжим щагъ-
хазырыгъэм къеушыхъаты; аш
ильтэсипш пчыагъэхэм адыгаб-
зэмкэ кілэеегъеджэ-методист-

хэм, бзэм ыкчи литературэмкэ шъенигъэлжхэм, кілэеегъа-
джэхэм атхыгъэх тхыльхэр ублеплэ классхэм ыкчи нахь
класс инхэм алае хэлъых.

Адыгабзэм юф зэришлер, аш зэрэхахъорэр, юф зэрэда-
шлер, фэнсикуягъэхэй илэхэр,
бзэр зье адыгэ еджаклохэм
ямзыакью, тимылъепкъэху-
хеми тиреспублике зэращи-
гъашлер, къыщырапотыкыгъ
Іэнэ хъураем.

Зигъо бзэ юфыгъомкэ зэ-
ххээ-зэхэгүчийгъур къызэу-
хыгъ ыкчи зерища Адыгэ кіл-
эеегъеджэ колледжим адыгаб-
зэмрэ литературэмрэкл икілэ-
гъяджэу, филология шъенигъэ-
хэмкэ кандидатэу Пэнэшту
Марьянэ.

Іэнэ хъураем къырагъэблэ-
гъагъэх гуманитар уштыхъемкэ Адыгэ
республике институтуу Т.
Кірашэм ыцэ зыхырэм, Адыгэ
къэралыгъо университе-
тим адыгэ филологирем куль-
турэмрэкл ифакультет яшэн-
гъэлжхэр, Адыгэ кілэеегъеджэ
колледжим илашэ игуадзэу
Терчыкъо Лидэ, кілэеегъаджэ-
хэр, мыгъэ мы еджаплэр къэ-
зыухыхъэр еджаклохэр я 4-ре
курсым исхэр.

Бзэм и Закон тетэу (1994)
адыгабзэр арагъэшленуу зэрэ-
рахъухъагъэр, бзэр зье адыг-
гэхэм ыкчи тимылъепкъэгъухэм
еджакл ягъэшлэгъенир зэрээ-
шуюахъхэр ары Пэнешту
Марьянэ игущыи анахъ къыщы-
хигъещыгъэр. Адыгабзэр ягъэ-
шлэгъенимкэ юфышо зышла-
хъехъу мы еджаплэм үтгэгъэхэм
— Пэнешту Нинэ, Жэнэл Тэ-
марэ, Гъунчэкъо Мусьимэт аш-
кыриуагъ. Ахэм егъэджен
льбэекъуу пэпч зэпащечэу,
ягъэджен сыхъатхэр егугъюу
зэрээхашщыгъехъэр кигъет-
хъигъ.

Иягъешлэн анахъ фэлэпэесагъэр
кілэеегъеджэ-методист чанэу
Пэнэшту Нинэу, аш методикэу
къыгъэнагъэр анахъ іэубытыпэ
дэгъоу, шуагъе къэзыгъу зэрэ-
штыр Пэнэшту Марьянэ кигъетхъигъ.

Іэнэ хъураем хэлэжъехэр
шъенигъэлжхэр адыгабзэр
зикласхэу, ар дэгъоу зышхэху,
хахъо фэзышхэху, бзэм фэгу-
мэклэхэр зэрэштыр къыуагъ.
Нэужум гушил ритигъ бзэшэ-
нгъэлжхэр, филология шъенигъэхэмкэ
докторэу Бырсыр Батырбый.

— Адыгэ педучилищи-
р еджэлэпэ анахъжъеу ыкчи егъ-
джен-гъэсэнгъе юфыр егугъу-
хэу сидигъуу зышызешшахъэу,
непи а юфыр зышыфэшып-
къэхэр къэнэжы, — къыуагъ
Бырсырим. — Мыш сидигъуу
шъенигъе куухэр, егъеджэкл
амал дэгъухэр зылэклэль кілэ-

зэрагъапшээ, шъенигъе юф-
шагъехэр зытхыхи, къэзыгъэ-
шыпкъагъехэр къызэрхэхэ-
гъехэр, бзэм юф ышлэн зэрэ-
фаер, убзэ пшіэнныр зэрищыкла-

Адыгабзэр зэрэшылэр, респуб-
ликэм иеджаплэшхохэми, гурыт
еджаплэхэми, кілэлцыкыу ыгын-
пэхэми аш изэгъешлэнкэ сых-
хатхэр зэрэлжхэр, ау мы

егъаджэхэр чэтыгъэх, чэтыхъ
ыкчи а хабзэр лъыгъэктэгъ-
гъэнэ, гъэпштэгъэнэ, къиде-
лтытэ мы тизэхэгүчийгъ.

Аш ельтигъеу, шыгуу къэзгъэх-
жын 1960-рэ ильэсэм нэсы-
фэклэ, зэкэ Адыгэ хэкум ит-
еджаплэхэм ублеплэ классхэм
арысхэм предметхэр зэкэ ады-
габзэкл зэращакүчтэгъехэр, аш
пыдзагъеу гурыт еджаплэм
зыклохэкл, еджэнэр урсыб-
зэкэ лъягъэкүчтэгъигъ.

Сыда аш къытагъэр, ишуагъе къыуагъа
е зэрар къыхыгъа пломэ,
щеч зыхэмийлыр, ишуагъе
къызэрхэгъяа ары. Аш фэдэ-
гъяджакл щылагъэм федэ
къызэрхэгъэм ишцэс ин хэкум
зэльшэхэр шъенигъэлжхэр
льэнхыкко зэфэшхъафхэмкэ бэу
илэхэ зэрэхууцэ. Ау 1960 —
1974-рэ ильэсхэм урсыбзэкл
еджэхэ зэхьум адыгэ гъэсагъэх-
хэм ягъягъе хэхъуагъэп. Мыш
дэжым кіээгъетхъим сшой-
гъор, зэкэ апэр лъэбэхъхэр
сабыим үдэхъемкэ, щылакл
хэуционымкэ ныдэлхъафхэр
льансэ зэрэхэхъуагъэр ары. Ны-
дэлхъафхэр кичошх, ар аулу
зыхъукэ, гупшикэ ямышыкэ
алэклэль мэхъу, — elo Батырбий.

Джащ фэдэу, ар бзэм иза-
конэу аштагъэм ельтигъеу,
адыгабзэр ягъэшлэгъэн юфыр
зэрэклэгъигъэм къыщыуцугъ,
тимылъепкъэгъу купэу педучи-
лищи-адыгабзэм щыфагъэса-
гъэхэм, бзитгур — урсыбзэмрэ
адыгабзэмрэ аштогъэшлэгъонуу,

юфшэнныр нахъ къызыщылан-
лэрэм, уепэсэкл ѹуфэсакыныр
зэрищыкыаагъэр Нуриет кигъэ-
тхыгъигъ.

— Тилем, тшлагъэм бэрэ игуу-
тэшши, ау шыкыл-амалыкылэхэр
тиэубытыпэхэу нэмыкэ еклонла-
кэ бзэм изэгъешлэн фэшыгъэн
фае, — къыуагъ аш. Адыгаб-
зэр аштогъо лэклиб къэралыгъо
зэфэшхъафхэм яллыклохэм
зэрэзэргэгъашлэрэм къыщыуцугъ,
зипэшэ факультетим Ѣеджэхэр
нубжыкыи 150-м щыщэу, 30-р
зэрэтимльэпкъэгъхэр, ау ахэм
адыгабзэр зэршалгъошэгъоноир,
зэрэлэкл щылагъашлэрэм
игуу къышыгъигъ.

Бзэшлэнгъэлжхэр Ситымэ
Сарэ АР-м гъэсэнгъэмкэ
исистемэ бэрэ хэтигъ: адыгаб-
зэмкэ гурыт еджаплэм щыри-
гъаджэхэр хуугъэ, етлан ми-
нистэрствэм щылээхэм ашыц.
Адыгабзэр изэгъешлэн иофыгъо
ин зэрифэшшуашуу гъэпсыгъэн
фэгъэзэгъагъэхэм ашыц. Ады-

МАМЫРЫКЪО

Нуриет.

Сурэтхэр Іашынэ Асплан
юфтьхабзэм къыщытихыгъигъ.

НыбжыкIэ лъэоянэхэр

ШПУЛЬЭГҮҮР ЧЫЖЬЭМ КЫГЭУЦУРЭП

Непэ кыдэкырэ «НыбжыкIэ лъэоянэхэр» Тыркуем щыпсэухэрэ тильэпкэгүүхэм афэгэхыгъэшт.

Истамбул дэт Адыгэ Хасэм нэгушлоу кыщытпэгъокыгье бзыльфыгье ныбжыкIэм фэгэхыгье тхыгъэмкэ къезгъажэ шоонигу. Адыгабзэм имызакью урысыбзээкI дэгьоу кызыэрэгүү щылэрэм санаэ тырисигъэдзаг. Кызыэрчакыгъэмкэ, Мариет Адыгэим кыщыхъуг, ыгуке псеогу фэхъунэу кыыхихыгъэр шыцыпсэурэм зыкигъэзаг.

ГъукIэлмэ янысэ хъугъэ шыэшье ныбжыкIэр куаджэу Фэдэз кыщыхъуг. Хэкум щепсэуфе бэрэ Тыркуем къаклоу хубштыгъэ.

СицыкIугом кыщегъэжъагъэу Тыркуер сицэсаг, кытфелуатэ Мариет. — Сицыпсэуным сицэхъопсыщтыгъэ, ау щылэнгъэр ауцтуу хүнүнүм сэжэгъахэп. Насыпир зыдэштыгээм укюнч зэралорэр шынгъэе, мыш сицыпсэунир пкыыхъеки сибу къекыныен.

Мариетрэ ишхъэгъусэу Ахьмэтрэ нэуасэ зэрээфэхъугъэхэр кысфалотэнэу бэрэ сицэупчаг, ау ар шъэфэу, зыциф рамылоу ауягь.

— Гъогум тетэу Мариет спльэгъуу сибу рихыг, нэужым ащ секлонлагь ыкIи нэуасэ зыфесшыг, — сэмэркъеур кыхэшэу гүшүэгъу кытфэху Ахьмэт. — А уахтэм кыщегъэжъагъэу гүфэбэнгъэ зыфесшыгъэ шыашащэри сицылэнгъэ шыщы хъугъэ.

Ильэситу фэдизрэ зызэрэшлэх нэуух унагто зэдашэнэу гүхэль ашыг. Къэралыгъо зэфэшхъафхэм ащэпсэух нахь мышэмий, бэрэ зэрэлтэгъущтыгъэх. Джэгур Тыркуем щашыг, Мариет ышнахыкIи ащ кырагъяблэгъаг.

— Сицхъэгъусэ адыгабзэкэ АскъэлаекI заджэхэрэ куаджэм щыщ, — кытфелуатэ

Марииет. — Тильэпкъ хэбээ даххэу иехэм адиштэу джэгур тфашигъ, сицхэхэгээ лъэпкыр нэгушлоу кыспэгъокыг. Чэш клах хуугъэу куаджэм тынэсыгъаг, ау ащ пае къамыганеу джэгушхо щашыг.

Иэкыб къэралыгъом щыпсэун гүхэль зэрийм Мариет янэтэхэри кытгэштагъэхэ. Ахьмэт адыгэ лъэпкырм зэрэшчишыр пстэуми апэу агьеуцугыги яшшашэе кыхихыгъэм дыраягъештаг.

— Унаюо сицыхъагъэр ильэсныкъом ехъуу, — кытфелуатэ тигушигъ. — А уахтэм кыкоюц хэкум сицкэлүагъэп. Шыпкъэ, псынкIэп гу пшынышь, Иэкыб къэралыгъом укюнч, ау узфэклорэ цыфым бэ елъытыгъэр. Сицхъэгъусэ сицэрэфэрэзэр сицыхъэзгъэшти шоонигу. Лъэбэкьюу здэгъэм сирыкIэгъожынэу зы такъини кыискэлүагъэп.

ГъукIэл эшхъэгъусэху Ахьмэтрэ Мариетрэ гүфэбэнгъээ зэфырэйм умыгъэгушон плээкырэп. Адыгэ унэгто зэгурлыжхэм пытэу къахууцаагъэх.

ПЩЫНЭР ЕГЪЭБЗЭРАБЗЭ

ЫпэкIэ тигъэзет кыщыхэтыутыгъэ мэфэкI юфтхъабзэу Истамбул щыкIуагъэм адыгэ пщынэр щызыгъэбзэрэбзагэ Къерух Тэнэр нэуасэ шыуфэсшы шоонигу. Ильэси б-кэ узэкIэбэжкимэ пщынэр апэрэу кыэзыштэгъагъэм джы узыфэе мэкъамэр ащ кыргъэкы.

— Сянэ-сятэхэм адыгабзэр дэгьоу ашэштыгъэ, ау сэзыкызыфагъазэкI, тыркубзэкI кыздэгүштэштыгъэх, — кытфелуатэ Тэнэр. — Адэ сэ сиадыгэб? Сида сиңдэльфыбзэкI сицыхъэныр зыкызыссымыгъашIэрэ? А гупшысэхэр сицэхэу адыгабзэм зыфэгъэзаг. Ныдэлтфыбзэр кызылэхъэханымкэ ылпыгэтуу кытфэхъурэ курсхэм сицлонеу езгэжъаг, ахэм яшшашаагъэкэ адыгабзэр нахь игъэктотыгъэу сшэ хъугъэ.

Клээ ныбжыкIэр непэ лъэпкъэу кызыйткыгъэм ылпэ бэрэ ёшэ, тарихым дэгьоу щыгъуаз. ИцыкIугом кыщегъэжъагъэу Адыгэ Хасэм макло, юфтхъабзэу зэхицэхэрэм чанеу ахэлажээ.

— Сиадыг! Аш лъэшэу сэгэгушо, — игупшысэхэмкэ кыддэгугащэ тигушигъ. — Лъэпкъэу сицыхъэхъыгъэм фэгэхъыгъэ тхыгъэмэ сяджэнир сицлас, яшэн-хабзэхэри зэсэгъашэх. Ахэм сатетэу сицсауним сицфекло.

ЫПАПЭ ДЫШЬЭР ПЭЗЫ

Дышъэм, тыжынным, нэмикIхэми пкыгъо зэфэшхъафхэр ахэзышыкIырэ шыэшье ныбжыкIэу Бар Джансэт сицхыгъэхэм кыащыхэзгъэшти шоонигу. «ЫПАПЭ ДЫШЬЭР ПЭЗЫ» адыгэхэм зэралоу, Джансэт ышырэмэ яхвалэмэтыгъэ умыгъэшэгъон плээкырэп.

Джансэт ицыкIугом кыщегъэжъагъэу ювелир сэнэхъатыр икIэсаг, ар кызылэхъигъэханым клэхъопсыщтыгъ. Гурыт еджаплэр кызызехым гүхэльэу илгээжээр зэблихъугъэп ыкIи искуствэхъэмкэ. Истамбул мраморнэ университетын чэхъаг. Непэ «Janset» зыфилорэ цэрэ шыхырэмкэ дышын, тыжынним ахэшыкIыгъэхэр, нэмикI осэ ин зиэ пкыгъохэр ешых.

— Мы сэнэхъатыр сицыхъом кыщегъэжъагъэу сицыхъопсыщтыгъ, — кытфелуатэ Джансэт. — Сурэтхэр сицыхъэштигъэх, пкыгъо зэфэшхъафхэр кыэсүгүпшыссыщтыгъэх, ахэр тхапэм езгээкүштэгъэх. Сыгукэ кыхихсхыгъэ лъэныкъомкэ непэ lof зэрэшэрэм сэгэгушо, ащ гуахахо хэсэгъуатэ.

Пшэшье ныбжыкIэм ятэж плашъэхэр адыгэ лъэпкырм зэрэшчишхэр сицдигъуу зыцигъэгъупшэрэп. Адыгэхэм яшэн-хабзэхэр зэригъэшэнхэм пыль, ахэм ятарихъ шыпхырыштыгъэх пкыгъохэри ылапэ кыпакыгъэх.

Джансэт ышыхъэрэ пкыгъохэм ыгу, ылпэ ахэль тюми хэуцхэгээ хууцтэп. Псэ кыапигъэхъагъэу, джыдэдэм къэгүштэшхэм фэдэу кыпшошы. Аш фэдэу кызыдэхъущтыр исэнхъат фэшыпкъэ цыфыр ары.

— Сэнэхъатуу сицэрыпажъэрэм нэмикIэу кыашхъохэр сицлас, — кытфелуатэ Джансэт. — Ахэм гур кыаукъэбзэрэм фэд. Кыашхъохэм сицъашэ яспхыгъэп, ау кызыэрэспэблагъэхэр кыхиххэзгъэшти шоонигу. Къэшъокло купхэу «Налмэсир», «Кабардинкэр», «Сухишвили» сицлас, ахэм сяялтыгъэ зэпьткIи сязэшырэп.

Адыгэхэм я ИльэсыкIэ мэфэкI

ШукIэ къыотэжьырэм уегъэгугъэ

Республикэм и Къэралыгъо филармоние ыпашхъэ адигэхэм я ИльэсыкIэ игъекотыгъэу щагъэмэфэкIыгъ.

Мешлахь. Пчэгур дахэ, лъэгупхъэ. Зыкыныгъэмре зээзгыныгъэмре ясаугхъэтышо ылъапсэ хэлэтикыгъэ пчэгур илэр сценешху, зэлукэгүхэр шыззахшэнхэм фытегъепсхъягъ. Мээз заулекэ узэклэбэжьем, мы чылпэм чыгыжхъэр итыгъэх, цыф кlyapIэу плъитэнэм пчэчжыгъа.

Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр» къэшакло фэхуу, лъэпкэ зэхэхэапIэр агъэкIэрэкларь. Ашкэ лъэшэу тыфэрэз Адыгэ Республиком и Лышльхъэу КъумпIыл Мурат. Пчэгум тепльэу илэштыр хэбзэ шапхъэ хэлъэу зэрагъэфагъ, мыжоклэ агъекларь.

Пчэгум лъэпкэ орэдышхъохэр щэлух, пчыхъэм сыхъатыр б-м ехъулэу цыфхэр къызыззэлкэх. Зэфэнэгушлох. Адыгэ шуашэр зынтыгъэ Хъокон Хъамедэу Еджэркуае къикыгъэр лъэгупхъэу купым хэт, къэбарэу къыуатэрэм тшогъэшIэгъонеу тедэу. Ар къуаджэм культурэм и Унэу дэтым ипащ. Урысыем и Президент ихэдзынхэу джырэблагъэ щылгъэхэм чанэу ахэлжыгъа. Шым тесэу, адигэ шуашэр щыгъэу ар хэдзыпэм куагъэ.

ИльэсыкIэ мэфэкIыр дахэу зэхашагъ, лъэпкэ зэфэшхъафхэр зэрэхэлажъхэрэм пчыхъэзэхахъэр къегъэдахэ, — къитиуагъа Хъокон Хъамедэ.

Зэкүжьеу фэлгатэхэу нарт шьаохэр пчэгум къыхъагъех, мэфэкIыр зэраублэрэмкэ макъеу агъэлурэм ошьогум лъагэу зыредэ. Хъатыякло Нэгъой Заур. Шэн-хабзэхэм адиштэу ари фэлгатэ. Адыгэ шуашэр щыгъыр къешIэкыгъ.

Лъэпкэ шэлжым къыпкырыкызз, хъатыякло Тхъельтэоу къышырэм мэфэкIым ыкупх къизэуухы.

ИльэсыкIэ хъяр, илэс гъебжэу тильэпкэ тэбгэхъанэу тьюльэу. — Тхъэм ельэзуэ къою хъатыякло.

Іанэр пчэгум къирахъэ. Лъэпкэ шхыныгъохэр аш тетых. Гъомылапхъэхэр агоых. Анахъижым щэлэмэ стырэу пахъэр зытырихырэр къелцыкIухэм, къыпэблагъэу щытхэм ареты. ИльэсыкIэм фэгъэхыгъэ шуфес гущиIэхэр къелох.

Къафэгушлох

Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ ипащэу Аульэ Юрэ мэфэкIыр адеогоши. Зэхахъэм хэлажъхэрэм ар къафэгушло, лъэпкэ шэн-хабзэхэм ямханэ зыкызырилтэйрэх хегъэунэфыкы.

Кыимрэ зэхэкыжьыщтыгъэх, — кытиуагъ Лымыщэкъо Рэмэзан. — Арэущтэу тинахыжь плашхъэм нахынпэкэ альйтэштыгъ. Емрэ шумрэ зынтыззэ нэкъокуухэрэ уахтэм шур щитехло алоштыгъ.

Ильэсэу къаклорэр зыфедэштыр тятэжхэм агъеунэфы-

тыкъэзыуцухъэрэ дунаир фабэу, рэхватаэу залытэкиэ, ильэсэу гъэбэжку хуушиштэу алоштыгъ. Ош-

МэфэкIыр къадэзыгощиинэу къекуагъэр бэ мэхъу. Адыгэ Хасэм итхаматзу Лымыщэкъо Рэмэзан э къафэгушуагъ, лъэпкэхэр зэфэзыщэрэ зэхахъэм зызеришшомбъурэм осэ хэхигъэ фишыгъ.

Республикэм щыпсэухэрэ къэндзалхэм якультурнэ обществэу «Дуслыкым» ипащэу, медалэу «Адыгейим и Щитхузехъэр» зыфагъэшшэгъе Алям Ильясовыр адигабзэкэ, урысыбзэкэ, къэндзалыбзэкэ къафэгушуагъ. ИльэсыкIэм итээмэфэкын ягуалэу сидигъуи зэрэхэлажъхэрэр игушыгъ къызыгъэштыгъ.

Адыгейим щыпсэухэрэ ермэлхэм я Союз ипащэу Оник Нигоевыр, Мыекъуапэ икъэзэхъэм япащэу Александр Даниловыр, азербайджанхэм я Конгресс икъутамэу Адыгейим щылэм ипащэу Габил Ризаевыр, нэмыкIхэри гуфэбэнэгъе ахэлэу зэхахъэм къызыгушыгъагъэх.

Тыгъэм

Къыгъэзэжьыгъ

— Непэ фэдэ мафэм гъэмрэ

гъэу щытгъ, — зэхахъэм зэдэгүшыгъэгъур щытгэвэгэуатэ Нэгъой Заур. — Щэджалго нэс

къэбар агъеуштыгъ.

Тыгъэу къепсирэм инэбзыйхэм укъагъэфабэ зыхыкэ, гъатхэм дэхгээз хэлтээр нахышуо ольэгъу. Пчыххэр фэбагъэп, чыншохи щытгэгъеп. Арыш, Тхъэм зэриоу, лэжыгъе бэгъуагъэ чыгум дэлжэхэрэм къахыжын альэкыншт.

Концертыр, джэгунхэр

Къалэхэм, районхэм къарыкыгъэхэм орэдхэр къауагъэх. Наталья Бобораджабовам «Сидэу удаха!» зыфилорэр къызыхедзэм, нэбгырабэ дежуу уг. М. ХъакIэцыкIум концертыр адигэ орэд дахэхэмкэ лъиньэкота.

Адыгэ къэралыгъо университэтом физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт щеджэхэрэм, нэмыкIхэм лъэпкэ джэгукIэхэр къагъэлэгъуагъэх. КluачIэмрэ

кулайныгъэмрэ ныбжыкIэхэм зэнэкъокъум щагъэфедагъэх. Ныбджэгъу зэфыщтыкIэм теклонгыгъэр къыдихыгъеу зэхэшаклохэм альйтагъ.

Гушыгъэгъу тызыгъэхъуагъэхуу Шхъаплэкъо Къесэй, Стлашыу Юрэ, Емтывыл Юсыф, Мэшфешу Нэдждэт, Болэкъо Аспъан, Цыккүшьо Аслъан, Тэу Аслъан, Бадий Къэпълан, Пэрэнъыко Чатибэ, Бэгъушъе Алый, Алям Ильясовым, нэмыкIхэм анахэу аналэ зытырадзагъэр мэфэкIым цыфыгъе зэрэзэфищаагъэр ари.

Блэгъожъ Дианэ, Мырзэ Суандэ, Еутых Бэлэ, Чэмьшьо Гупсэ, фэшхъяф пшъашэхэм якъашуакIэ сидэу дэхагъа!

— Мыщ фэдэ мэфэкIхэр гум шукIэ къенэжых, — къитиуагъ Блэгъожъ Дианэ. — Зэхэшаклохэм тафэрэз.

Ермэл ансамблэу «Кразанкыр», «Мыкъуапэ инэфильэхэр», фэшхъяфхэри пчыххээзэхэм щууджыгъэх, ялъэгъу шуашэхэм ядэхагы къагъэлэгъуагъ.

«Къэрэу лъэкъо тхъакыжъ» алош мы мафэм адигэхэр еджэштыгъэх. Шэн-хабзэхэрэ аш ельтыгъэу къауатэштыгъэх. Нахышуум зэрежэхэрэр ари зэкIими къыхагъэшырэр. Пшынау А. Шэуджэным ыгъэжынчхэрэ мэкъамэхэм адигагъаштээз, адигэ джэгум къыщышуагъэхэм «Ростелекомым», Адыгэ Хасэм шуухафтынхэр афагъэшьоуухы.

Адыгэ Республикэм лъэпкэ йоффхэмкэ, йэкIыб къэралыгъохэм ашыпсирэм тильэпкэгъэхэм адиряэ зэпхыныгъэхэмкэ ѿкы къэбар жувьэм иамалхэмкэ и Комитет итхаматзу Шхъэлэхьо Аскэр къызэрэтиуагъэу, ИльэсыкIэм мэфэкIыр цыфхэм яшынэгъэ шукIэ хэхигъа. Адыгэ быракым и Мафэ мэлтильфэгъу мазэм и 25-м дгээмэфэкIыщт. Аш нахь игъэштыгъэу зыфэдгъэхъазыршт.

Адыгэ Республикэм культурамкэ и Министерствэ, республикэм культурамкэ и Гупчэ, Адыгэ Хасэм зэхэшэн йоффхэр дэйво агъэцэллагъэх, тафэрэз.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Сурэтхэр зэхахъэм къыщытетхыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Закон «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат истатус ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсийн мэзаем и 21-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Закон «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат истатус ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Закон «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат истатус ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2007, N 7; 2008, N 4; 2014, N 7; 2015, N 11; 2016, N 4) мыкъыкэлтыккорэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 6-рэ статьям ия 2-рэ Iахь мыш тетэу тхыгъэнэу;

2). Идепутат полномочиехэр егъэцакэфхээ нэс депутатын иудостоверение фитыныгъэ кыреты къэралыгъо хабзэм, чыпэ зыгъэорышэжыным якулыкъухэм ахэхъанымкэ, джащ фэдэу хэдзинхэр е референдумхэр зэхажэнхэм пae хэдзэкю комиссиөхэм язэхэсгүхэхээ ахэлжээнэу.»;

2) я 10-рэ статьям хэт гущылхэу «зэхэшкээ шыкэгээсикэу илэм емылтыгъэу организацием» зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

3) я 11-рэ статьям ия 2-рэ Iахь хэт гущылхэу «организациихэр» зыфиорэр хэгъэхыгъэнэу;

4) я 16-рэ статьям ия 1-рэ Iахь хэт гущылхэу «Адыгэ Республикэм щизэхажэхэе организациөхэр»

зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

5) я 24-рэ статьям:

а) я 1-рэ Iахьэм хэт гущылхэу «организациихэр» зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

б) я 5-рэ Iахьэм хэт гущылхэу «организациихэр» зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

в) я 6-рэ Iахьэм ия 1-рэ гущылхэу хэт гущылхэу «организациихэр» зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

6) я 31-рэ статьям:

а) я 1-рэ Iахьэм хэт гущылхэу «сомэ 1800-м фэдиз» зыфиорэр гущылхэу «15000-м нэс» зыфиорэрхэмкэ зэблэхүгъэнхэу;

б) я 12-рэ Iахьэр мыш тетэу тхыгъэнэу:

«12. Депутатэ ынъижькэ пенисем клоным нэсыгъэм е юф ышэжыным ипсауныгъэкэ зиоф темытыхым, джащ фэдэу ипальэм кынпэу зиполномочиөхэр зэпыгүгъэм мазэ къес кыратыре ахъщэм фэдиш якулыжын зыхыкэ раты. А ахъщэр Адыгэ Республикэм ибюдт икъэлтигэхэм клаагъэкы.»;

в) я 121-рэ Iахьаклэр хэгъэхыгъэнхэу:

«121. Федеральнэ закон «Н 273-р зытэу «Къольхэ тын-ыыхыным пэуцужыгъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2008-рэ ильэсийн тигъэгъазэм и 25-м кынчдэгъэнхэм, Федеральнэ закон «Н 230-р зытэу «Къэралыгъо

иэнатлэхэр зыгъэцакэхэр яовшэн ээрэзэхэцагъэр, ахэм яхахьохэр зынэсихэр улъялтугъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2012-рэ ильэсийн тигъэгъазэм и 3-м аштагъэм атегъэпсихыагъэу яовшэн гъэпсыкэу илэштийр агъенафа.»;

7) я 35-рэ статьям хэт гущылхэу «Адыгэ Республикэм ит организациөхэр, научнэ учреждениехэр, еджалыгъэхэр» зыфиорэр хэгъэхыгъэнхэу;

8) я 37-рэ статьяр мыш тетэу тхыгъэнэу:

Я 37-рэ статьяр. Депутатын иэпилэгъу ишшэрильхэр:

1) депутатын ригъэблагъэхэр ригъэблагъэхэр; 2) депутатын пшъэрэльт кызыэрэфишыгъэм тетэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзээ ыкли чыпэ зыгъэорышэжыным якулыкъухэмрэ организациөхэшэхъафхэмрэ адэлжээнэыр.».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым клаачэ иэ зыхыурэр

Официальнуу кызырахуутырэ мафэм щыублагъэу мы Законым клаачэ иэ мэхүү.

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Къумпыйл Мурат

к. Мыекъуалэ,
гъэтхапэм и 5, 2018-рэ ильэс
N 136

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкэ и Министерствэ иунашьу

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ медицинэ организациөр зэбгырыгъэхъыгъэнхэм ахэлжээнэу

Федеральнэ закон «Н 323-р зытэу «Урсын Федерацаем щыпсэурэ цыфхэм япсауныгъэ икъэхъумэн ехыллагъ» зыфиоу 2011-рэ ильэсийн шэклогъум и 21-м аштагъэм ия 1-рэ Iахь, и 29-рэ статья атегъэпсихыагъэу **унашьо сэшьи**:

1. Мы кыкыкэлтыккорэ ухэсгүхэнхэу:

1.1. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ медицинэ организациөр зэбгырыгъэхъыгъэнхэм фэгъэхыгъэ унашьо аштээрэ фэхъун ылъэкыщт къэххэм уасэ афэшыгъэнхэмкэ

юфхъэбээ заулэ гуадзэу «Н 1-м диштэу ухэсгүхэнхэу.

1.2. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ медицинэ организациөр зэбгырыгъэхъыгъэнхэм фэгъэхыгъэ унашьо аштээрэ фэхъун ылъэкыщт къэххэм уасэ афэшыгъэнхэмкэ комиссиеэр зэрэхажэшт шыкээр гуадзэу «Н 2-м диштэу ухэсгүхэнхэу.

1.3. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ медицинэ организациөр зэбгырыгъэхъыгъэнхэм фэгъэхыгъэ унашьо аштээрэ фэхъун ылъэкыщт къэххэм уасэ афэшыгъэнхэмкэ

рэм фэхъун ылъэкыщт къэххэм уасэ афэшыгъэнхэмкэ цыф жууьхъэхэм яепльыкэхэр кызыццырапотыкыщхэ юфхъабзэхэр гуадзэу «Н 3-м диштэу ухэсгүхэнхэу.

2. Мы унашьо игъэцэкээн зэрэккорэм иуплэкун министрэм иапэрэ гуадзэу Г.Н. Савенковар фэгъэзэгъэнэу.

Министрэу МЭРЭТЫКЬО Рустем

к. Мыекъуалэ,
гъэтхапэм и 16, 2018-рэ ильэс
N 203

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашьу

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ къэралыгъо къулыкъумкэ иэнатлэ щызыыгъынхэу фаехэм хахью ялэхэмрэ ямылькурэ афэгъэхыгъэ къэбарыр зэрэлжэхъафхэмрэ шыкээр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ и Указ «Н 200-р зытэу «Къольхэ тын-ыыхыным пэшүекогъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм щаштэгээ шэпхээ правовой акт залуэмэ зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ» зыфиоу 2017-рэ ильэсийн тигъэгъазэм и 29-м кынчдэгъэнхэм тегъэпсихыагъэу **унашьо сэшьи**:

1. Адыгэ Республикэм къэралыгъо граждан къулыкъумкэ иэнатлэхэр щызыыгъынхэу фаехэм хахью ялэхэм, ямыльку афэгъэхыгъэ къэбарыр зэрэлжэхъафхэмрэ шыкээр Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашьо 2012-рэ ильэсийн бэдзэогъум и 30-м кынчдэгъэнхэмкэ ухэсгүхээ хъугъэм кыкыкэлтыккорэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 8-рэ пунктыр мыш тетэу тхыгъэнхэу: «8. Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ къэралыгъо къулыкъумкэ иэнатлэ щызыыгъынхэу фаехэм хахью ялэхэм, ямыльку афэгъэхыгъэ къэбарыр ыпшъэкэ щылэ къулыкъумхэм алтыгъээсигъэнэу»;

2) я 9.1-рэ пунктыр хэт гущылхэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации» зыфиорэр ачылпэлкэ гущылхэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъээ и Гъэлорышлалэу къольхэ тын-ыыхыныр ыкли нэмьык хэбзэукъоньгъэхэр къахамыфэнхэм епхыгъэ йофхъабзэхэм афэгъэзагъэр» зыфиорэр тхыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашьо Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайт-рэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзээ игъэцэкэлко къулыкъумхэм яофициальнуу Интернет-сайтре аригъэхъанэу;

— мы унашьо гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэ къес кынчдэгъирэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэгъэхъафхэмрэ шыкээр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ» зыфиорэр къащыхиутынэу.

3. Унашьо игъэцэкээн зэрэккорэм сэ шыхъэкэ салыгылпээнэу пшъэрэльт зыфэсэшыжы.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

к. Мыекъуалэ,
гъэтхапэм и 14, 2018-рэ ильэс
N 70

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашьу

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Федеральнэ къулыкъумхэм яофишшэхъафхэмрэ шыкээр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ» зыфиорэр зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ехыллагъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэнхэм пае **унашьо сэшьи**:

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Федеральнэ къулыкъумхэм яофишшэхъафхэмрэ шыкээр фэшыгъэнхэм янагъохэм компенсациө зээраратыщтыр» зыфиорэр зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ехыллагъ

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашьо Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайт-рэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзээ игъэцэкэлко къулыкъумхэм яофициальнуу Интернет-сайтре аригъэхъанэу.

3. Унашьо игъэцэкээн зэрэккорэм сэ шыхъэкэ салыгылпээнэу пшъэрэльт зыфэсэшыжы.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

к. Мыекъуалэ,
гъэтхапэм и 19, 2018-рэ ильэс
N 79

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІЭ

ІутІэнім хашыкІырэр къызэркІоп

Къэбэртее-Бэлькъарым илэпэласэхэм ялофшагъехэм якъэгъэльэгъон сидигъуи тшіогъешігъон. Уяплывэ, анахь дэгүүр къыхэпхын умыльэкіэу зэгъэпшэнхэр ошыих.

Къоқыпіэм щыпсэурэ лъепкхэм яискусствэхэмкіэ Къэбэртее-Бэльгъо музееу Мыеқуапэ дэтым Хъалилэ Миланэрэ Мазлэу Русланэрэ ялофшагъехэм якъэгъэльэгъон къышыззуахыгъ. Музейм ипащэу Кушуу Нэфсэт къызэриуагъэу, къош республикем илэпэласэхэм ялофшагъе дунээ мэхъанэ етэти.

Адыгэ Республиком культурам къе и Министерствэ иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ къыхигъэшчыгъем узылешч. Къош респуб-

ликэм исуретышіхэм искуствэм тшюгу шхъаф щыпхыращи.

Зэхахъэм къыщыгущылэгъехэ Хъуажъ Рэмэзанэ, Гъукэ Замудин, Мэшфешу Нэдждэт, Хъалилэ Миланэ, Мазлэу Руслан, фэшхъафхэм тшіогъешігъонуу тядэлугъ. ІутІэнім хэпшыкынхэ пльэкыщт пкыгъохэр бэ зэрэххүхэрэм даюу, гупшысэу уагъашырэр тарихым куоу хэхъе.

Темэним ушылтыхъон, уцыхъхэм уахэтэу ІутІэнір нэпкыым къепхылын, тхыххэу

пшыштым фэбъехъазырын фе, — къытиуагъ Мазлэу Руслан. Сисэнхъат гъунэ имылэу сыгу рехы. Адыгэ Республиком силофшагъехэр ятлонэрэу къыщысэгъельгъох, нэуасэу Мыеқуапэ щысилэхэм ялчыагъе

къызэрххуагъэм сегъегушо.

— Плуаблэхэр, лъэпкъ тхыххэхэр, нэмүкіхэр Русльян зэришхээрэм сащыгуаз, — тизэдэгүшүлэгъуу лъэгъеклатэ Адыгейм и Лъэпкъ музей шлэнгъэмкіэ илофшишэу Сихъаджэкъо Иринэ.

— Русльянэрэ Миланэрэ дунэе къэгъэльэгъонхэм нахыыбэрэ ахэлжэхъенхэ фауу сэлъыте.

Къош Іепэласэхэм ялофшагъехэм дэгьюу защыгъэгъозынм фэш музейм уклоныр, уяплывныр нахь тэрэз.

Сурэтхэр музейм къыщытхыгъи.

Искусствэмрэ ныбжыкІэхэмрэ

Ялэпэлэсэныгъэ хагъахъо

Темир Кавказым имузыкант кілэеджаклохэм язэнкъоцуу я XIII-рэу Мыеқуапэ щызэхашагъ. Краснодар, Ставрополь крайхэм, Къэбэртее-Бэлькъарым, Ростов хэкум, Адыгейм яшъэожъыхэмрэ пшьэшъэжъыхэмрэ яшъэныгъэ зэхахъэм къыщагъэльгъо.

Республикем культурэмкіэ иминистре иапэрэ гуадзэу Ольга Гавшинам министрэм ишүфес тхылтээу зэнэкъоцуум хэлажэхэрэм афгъэхъыгъем къыщыхыгъэшчигъ музикантхэм ялэпэлэсэныгъэ хэпшыкыуу зэрэхагъэхъуагъэр.

Фортепианэм, скрипкэм, виолончелем ордэшшохэр къязын-тхылэрэм яосашхэр искуствэм щыцэрилох. Александр Яковлевым дунэе зэнэкъоцуухэм ашыткылагъ, фортепианэмкіэ ыгъэжъынчыгъэх.

Зэнэкъоцуур рагъэжъэним ыпекіэ Александр Яковлевым классикэм хэхъэгъе композиторхэу М. Мусоргскэм, Н. Римский-Корсаковым, фэшхъафхэм аусыгъэхэр фортепианэмкіэ ыгъэжъынчыгъэх.

Республикем искуствэхэмкіэ илэлэцыкыу еджапізу Лъэцэрыко Кимэ ыціэ зыхырэм илэлэгъаджэу Гъукэлэ! Батыр ыгъэсээрэ ныбжыкІэхэм адыгэ ор-

дышохэр къырагъэуагъэх. Искуствэхэмкіэ Мыеқуапэ икілэцыкыу еджапізу N 1-м яшъэныгъэ щыхэзгъахъохэрэр зэхахъэм щууджыгъэх, скрипкэмкіэ мэкъамхэр къырагъэуагъэх.

Зэнэкъоцуур гъэтхапэм и 29-м аухышт, щытхуцэхэр къыдэзыхыгъэхэм яконцерт кіеухым зэхашшт.

Сурэтхэр искуствэхэмкіэ республике колледжым къыщытхыгъи.

Футбол

Шъачэ щэкло

«Канчельскис и Кубок» ёнфилорэ зэнэкъоцуур футболымкіэ Шъачэ щэкло. Адыгэ Республиком икілэцыкыу спорту еджапіэ ёнчызыгъасэхэрэр зэлукігъухэм ахэла-жъэх.

Андрей Канчельскис дунэе футболым щыцэрилоу. СССР къэралыгъошуу тиагъэм, Англием, Шотландиум якомандэхэм ашшагъ. 2004-рэ ильэсүм къэхъуыгъэ кіалхэр Шъачэ щызэукалагъэх. Москва, Владикавказ, Краснодар, Мыеқуапэ, нэмүкіхэм якілэеджаклохэр фут bolt зэдешхэр.

Тренерхэу А. Пэунжэжымрэ Р. Батырбыймрэ ялашхэр Адыгейм щыц кіалхэр Кубокым фэбанхэр. Апэрэ ешэгчур 2:1-у тикилэеджаклохэм къахыгъ. Никита Губановым Владикавказ икомандэу «Барсым» икъелапчээ гьогогуито Игугаор дидзагъ. Къыкілэлькыгъэ зэлукэгъур нахь къинэу клаагъэ. Москва къикыгъи «Строгинэм» 3:0-у ешэгчур тшиуихыгъ.

Зэнэкъоцуум икілэуххэм, тишилаклохэм яеплыхыкіэхэм шъуа-щыдгъэгъозшт.

Нэклубгъор зыгъэхазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкіи къыдэзыгъекыр:

Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофхэмкіэ, Іекыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэххэм адырээ зэлхынгъэмкіэ ыкіи къэбар жъугъэм иамалхэмкіэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшылэр:

385000,
къ. Мыеқуапэ,
ур. Первомайсюр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79,

Редакцием авторхэм къаийхырэр А4-кіэ заджхэрэх тхыхэхуу зипчагъэкіэ 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзэу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу Ѣытэп. Мы шалхъэхэм адимыштэрэх тхыхъхэрэх редакцием зекгъэжъожых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытыгъэр:

Урысы Федерацием хэутын Иофхэмкіэ, телерадиокэтынхэмкіэ ыкіи зэлъы-Іэсикіэ амалхэмкіэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чынгэ гъэорышил, зэраушыхытыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеқуапэ,
ур. Пионерсюр,
268

Зэклэмкіи
пчагъэр

4844

Индексхэр

52161

52162

Зак. 524

Хэутыным узчы-кіэтхэнэу Ѣыт уахтэр Сыхытыр 18.00
Зыщаушыхытыгъэр
уахтэр Сыхытыр 18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжъыж
зыхырэ секретарыр

Хъурмэ
Хъ. Хъ.